

Αγγελόπουλος: Πώς ο τουρισμός θα κεφαλαιοποιήσει την υψηλή ζήτηση

Την υιοθέτηση ενός νέου μοντέλου «οικονομίας της φιλοξενίας» εισηγείται στο Euro2day.gr ο αντιπρόεδρος του ομίλου Aldemar. Πώς τοποθετείται για την εξέλιξη των κρατήσεων, τα κόκκινα δάνεια και την επικείμενη εκλογή νέου προέδρου στον ΣΕΤΕ.

Την επιτακτική ανάγκη να υιοθετηθεί ένα νέο εθνικό μοντέλο «οικονομίας της φιλοξενίας», προκειμένου να αξιοποιηθούν όλες οι παραγωγικές δυνατότητες της χώρας και να διαχυθούν σε όλο το εύρος της οικονομίας τα οφέλη από τον τουρισμό, επισημαίνει μιλώντας στο Euro2day.gr ο Αλέξανδρος Αγγελόπουλος, αντιπρόεδρος του ξενοδοχειακού ομίλου Aldemar και μέλος των Δ.Σ. του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) και του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΞΕΕ).

Ο Α. Αγγελόπουλος επισημαίνει, ταυτόχρονα, τους κινδύνους από τον υψηλό όγκο προκρατήσεων για το 2017, ενώ κάνει λόγο για ξεκάθαρη επιδότηση των διακοπών των ξένων επισκεπτών στην Ελλάδα από τους Έλληνες ξενοδόχους, ιδιαίτερα στην αρχή και στο τέλος της χρονιάς.

Αναφέρεται, παράλληλα, στο νέο επιχειρηματικό σκηνικό που διαμορφώνεται στον χώρο του ελληνικού τουρισμού, τον συσχετισμό στις σχέσεις των ισχυρών ξένων ομίλων με τις εγχώριες επιχειρήσεις, αλλά και τις εξελίξεις στο μέτωπο των κόκκινων ξενοδοχειακών δανείων

Ο αντιπρόεδρος του ομίλου Aldemar και μέλος του Δ.Σ. του ΣΕΤΕ τοποθετείται σε σχέση με τις εξελίξεις που καταγράφηκαν το τελευταίο διάστημα στο εσωτερικό του συνδέσμου, υπεραμύνεται του ρόλου του ως κοινωνικού εταίρου αλλά, ταυτόχρονα, κάνει λόγο για ένα νέο μοντέλο διοίκησης που θα αξιοποιεί όλες τις δυνάμεις και θα κατανέμει ρόλους σε όλους. Περιγράφει, τέλος, τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να συγκεντρώνει ο επόμενος πρόεδρος του ΣΕΤΕ και ξεκαθαρίζει την προσωπική του στάση στη διαδικασία εκλογής νέου προέδρου τον Μάιο.

Οι προκρατήσεις πάνε «σφαίρα» και όλες οι ενδείξεις προδιαγράφουν μια εξαιρετική χρονιά. Η εικόνα που έχετε εσείς από τις αγορές επιβεβαιώνουν πως όλα είναι τόσο ρόδινα όσο φαίνονται;

Οι προκρατήσεις δείχνουν πράγματι εξαιρετικά ανοδική πορεία. Σε αρκετές, δε, περιπτώσεις και περιοχές της Ελλάδας έχουν ήδη δοθεί εντολές stop sales. Η Ελλάδα είναι, λοιπόν, σε υψηλή ζήτηση. Τα καλά νέα σταματούν εδώ. Δυστυχώς, μεγάλος όγκος προκρατήσεων σημαίνει και μεγάλος όγκος κρατήσεων με εκπτώσεις και άρα μείωση του τελικού οικονομικού αποτελέσματος. Παράλληλα πρέπει να υπολογίζει κάποιος ότι το τετράμηνο του καλοκαιριού η Ελλάδα είναι γεμάτη και άρα δεν υπάρχουν περιθώρια σημαντικής αύξησης σε πραγματικές κρατήσεις. Αντίθετα, τα δωμάτια αυτά έχουν διατεθεί ήδη σε εκπτώτικές τιμές.

Πέρυσι είχαμε, για μια ακόμα χρονιά, «καραβιές» ξένων επισκεπτών, αύξηση διανυκτερεύσεων αλλά μείωση εισπράξεων. Επί της ουσίας, δηλαδή, η Ελλάδα εμφανίζεται να επιδοτεί τις διακοπές των ξένων στη χώρα μας. Είναι έτσι;

Ειδικά στην αρχή και στο τέλος της σεζόν οι ξενοδόχοι επιδοτούν την επίσκεψη στη χώρα μας με χαμηλές τιμές και υψηλές εκπτώσεις. Η αύξηση για την οποία γίνεται λόγος αφορά τις αφίξεις, στοιχείο μέτρησης που είναι σημαντικό μόνο για τις αεροπορικές εταιρείες. Οι διανυκτερεύσεις βγαίνουν μειούμενες από το 2008, ενδεικτικό της πανευρωπαϊκής οικονομικής κρίσης. Ταυτόχρονα, μειωμένες είναι και οι δαπάνες ανά ταξίδι όπως φαίνεται και στα στοιχεία του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΞΕΕ) και του Παγκόσμιου Συμβουλίου για τον Τουρισμό και τα Ταξίδια (WTTC). Το ζητούμενο είναι η αύξηση των

εσόδων αλλά και η επιμήκυνση της περιόδου μέσω της αύξησης της ζήτησης στις χαμηλές περιόδους. Στοιχείο που προσδοκούμε να μας δώσει όγκο πωλήσεων ικανό να βελτιώσει το οικονομικό αποτέλεσμα αλλά και να οδηγήσει σε αύξηση της κατά κεφαλήν δαπάνης. Προς αυτή την κατεύθυνση κινείται και η υπουργός.

Υπάρχει η αίσθηση πως από την άνοδο των μεγεθών του ελληνικού τουρισμού αυτοί που κερδίζουν είναι, κυρίως, οι ξένοι ταξιδιωτικοί όμιλοι και οι μεγάλες ελληνικές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις. Είναι έτσι;

Το δυσάρεστο είναι ότι δεν κερδίζει η ελληνική τουριστική επιχείρηση, αλλά εξίσου σημαντικό είναι ότι και οι ξένοι τουριστικοί όμιλοι, με εξαιρέσεις, δεν κερδίζουν σημαντικά. Ζούμε δυστυχώς σε μια περίοδο που ο καταναλωτής θέλει περισσότερα για λιγότερα χρήματα. Αυτό, όπως αντιλαμβάνεστε, δεν μπορεί να συμβαίνει για μακρά περίοδο. Ειδικά σήμερα μπορεί κανείς να πει με ασφάλεια πως τα όρια αντοχής και ομαλής λειτουργίας των επιχειρήσεων έχουν προ πολλού καμφθεί και οδηγούμαστε σε κλείσιμο επιχειρήσεων. Όπως ισχύει σε όλες τις επιχειρήσεις, το κόστος ορίζει και την τιμή πώλησης. Ειδικά στην Ελλάδα, το μη λειτουργικό κόστος είναι παράλογα υψηλό και αδιανόητα ανελαστικό. Εντέλει, σε κάθε κατηγορία καταλύματος υπάρχει περιθώριο κέρδους, αν το πλαίσιο λειτουργίας το επιτρέπει. Το πλαίσιο λειτουργίας στην Ελλάδα δεν το επιτρέπει.

Ο τουρισμός αποτελεί, ίσως, τη μόνη ανεξάντλητη δυνατότητα της χώρας να έχει έσοδα. Υπάρχει τρόπος, όμως, να αξιοποιηθεί προς όφελος της χώρας, ή θα πρέπει να συμβιβαστούμε με την ιδέα ότι το μεγαλύτερο μέρος του πλούτου που παράγει ο τομέας θα καρπώνονται οι ξένοι όμιλοι που ελέγχουν τα δίκτυα διανομής;

Να κάνουμε ένα βήμα πίσω... Ο τουρισμός είναι μια ασθενής και περιοριστική προσπάθεια αποτύπωσης της κύριας οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα. Αναφέρεται στη μετακίνηση ενός ή πολλών προς έναν προορισμό για λόγους αναψυχής, χωρίς να αποκλείουμε κανένα λόγο επίσκεψης. Η Ελλάδα οφείλει να μιλάει πλέον με όρους οικονομίας της φιλοξενίας. Αντί να εστιάζουμε στο τι ζητά ο επισκέπτης μόνο, πρέπει, σήμερα κιόλας, να χτίσουμε εμείς το μοντέλο της οικονομίας της φιλοξενίας που θα διαχέεται σε όλη τη χώρα, όλους τους κλάδους, όλες τις ειδικές και γενικές ομάδες πολιτών, επαγγελματιών και δημιουργών. Αντί να εστιάζουμε μόνο στη σχέση μεταξύ

των Tour Operators και των ξενοδόχων, των τουριστικών γραφείων, των εφοπλιστών της κρουαζιέρας και του yachting, να δώσουμε βάρος σε όλα τα συνθετικά μιας πολύπλευρης και με μεγάλη διασπορά οικονομικής θεώρησης. Να δούμε την οικοδομή, τη μεταποίηση, την τεχνολογία, την εκπαίδευση κ.α. ως στοιχεία ενός εθνικού προϊόντος που λέγεται Ελλάδα και χρησιμοποιεί ως κοινώνό και βιτρίνα τη γη της, τα λιμάνια και τα αεροδρόμιά της, τον πολιτισμό, τη γαστρονομία, τα ξενοδοχεία και εν τέλει τη φιλοξενία της. Εκεί υπάρχει πραγματικός πλούτος για όλους και εκεί θα στηρίξουμε μια εθνική πολιτική που δεν θα εξετάζει τη σχέση ομηρίας μεταξύ ξένων και Ελλήνων επιχειρηματιών. Οι νέοι φορείς της οικονομίας του τουρισμού δεν θα είναι πια τόσο στενά οριοθετημένοι, αλλά θα κληθούν να συνδέσουν τον παραδοσιακό τομέα του τουρισμού με όλα όσα συνθέτουν το τουριστικό προϊόν.

Αρκετοί θεωρούν πως οι σχέσεις των ξένων ομίλων με τις ελληνικές επιχειρήσεις παραπέμπουν στην εικόνα όπου ξένοι βάφτιζαν «χρωματιστές πέτρες» τα διαμάντια, για να τα πάρουν από τους ιθαγενείς με αντάλλαγμα καθρεφτάκια...

Η Ελλάδα είναι ένα διαμάντι. Η νύφη είναι για γάμο; Γιατί το μεγάλο ζητούμενο δεν είναι το αντάλλαγμα, αλλά η δυσκολία να πλασάρουμε σωστά το προϊόν.

Είδαμε το Athens Ledra να αναστέλλει τη λειτουργία του παρότι ήταν γεμάτο κόσμος και οι ξενοδόχοι φωνάζουν πως παρά τα κύματα τουριστών, «δεν βγαίνουν». Κυρίως λόγω υπερφορολόγησης. Πώς έχουν τα δεδομένα;

Δεν χρειάζεται να είναι κανείς απόφοιτος πανεπιστημίου για να δει πως δεν βγαίνουν τα κουκιά. Ο συντάξας το φορολογικό νομοσχέδιο όφειλε και οφείλει να κάνει έναν απλό διαχωρισμό. Άλλο το «φορολογώ τον πλούτο» και άλλο «φορολογώ την παραγωγή πλούτου». Το δεύτερο διαχέεται σε όλη την οικονομία, δίνει δουλειές και μεγαλώνει την πίτα. Σε καμία χώρα που επιζητά την ανάπτυξη δεν υιοθετήθηκε τέτοιο πακέτο φορολογικών βαρών για τις παραγωγικές τάξεις. Αυτό δεν είναι μεταρρύθμιση, αλλά απορρύθμιση.

Στο πρώτο δίμηνο της χρονιάς «κοκκίνισαν», μάθαμε, 8 στα 10 δάνεια που εξυπηρετούνταν μέχρι το τέλος του 2016. Υποθέτω ότι κατ' αναλογία θα ισχύει κάτι τέτοιο και για τα ξενοδοχεία. Οι τράπεζες κινούνται ήδη και οι φήμες οργιάζουν για επικείμενα μεγάλα deal. Περιγράψτε μας το σκηνικό της επόμενης μέρας. Ποιο ρόλο θα έχουν οι Έλληνες ξενοδόχοι σε αυτό έναντι των ξένων ομίλων που ενισχύουν τη θέση τους;

Εντυπωσιάζει το γεγονός ότι σε μια χώρα που ανθεί ο τουρισμός, καταρρέουν οι επιχειρήσεις τουρισμού. Όχι μόνο τα ξενοδοχεία, αλλά η ακτοπλοΐα, η κρουαζιέρα, το yachting, τα συνέδρια κ.ο.κ. Και δεν αφορά μόνο επιχειρήσεις με χρόνια προβλήματα, αλλά και επιχειρήσεις που έγιναν προβληματικές μέσα από την κρίση και τις χωρίς μέτρο και λογική επιβαρύνσεις, τόσο από το κράτος, όσο και από τις τράπεζες. Αυτό από μόνο του θα ήταν αρκετό για να καταδείξει την αδυναμία των επιχειρήσεων να ανταποκριθούν στα παράλογα βάρη, αλλά περιέργως ο επιχειρηματίας καλείται να απολογηθεί κιόλας. Προφανώς και υπάρχουν και παραδείγματα κακοδιαχείρισης. Ειδικά στην ξενοδοχεία, ιδανικό θα ήταν να ξεκινάει ο διάλογος των τραπεζών με τους επιχειρηματίες. Εφόσον δεν καθίσταται δυνατόν να κατατεθεί ένα νέο business plan με όρους που να ευνοούν μια ομαλή ρύθμιση, τότε θα πρέπει να αναζητηθεί μια λύση τόσο για την τράπεζα όσο και για την επιχείρηση. Με λύπη διαπιστώνω ότι συχνά η προσπάθεια δεν εξετάζει το ιδανικό σενάριο για όλους, αλλά παρουσιάζεται ως ευκαιρία για λίγους. Εκεί θα κριθούν πολλά.

Πρόσφατα καταγράφηκαν αντιδράσεις στο εσωτερικό του ΣΕΤΕ από δύο φορείς μέλη του (ΣΕΤΚΕ, ΓΕΠΟΕΤ), οι οποίοι έθεσαν θέμα ισότιμης εκπροσώπησής τους και αλλαγή καταστατικού. Με επιστολή προς τον πρωθυπουργό, μάλιστα, αμφισβητήθηκε ακόμα και ο ρόλος του ΣΕΤΕ ως κοινωνικού εταίρου, εάν δεν διασφαλίζεται η ισότιμη εκπροσώπηση των φορέων στο Δ.Σ. και δεν μετέχουν στη διαμόρφωση των θέσεών του. Είστε μέλος του Δ.Σ. του ΣΕΤΕ. Πώς τοποθετείστε στο θέμα που προέκυψε;

Ο ΣΕΤΕ είναι ο κοινωνικός εταίρος. Αυτό είναι το αποτέλεσμα προσπαθειών μιας γενιάς ηγετών-ιδεολόγων που είδαν νωρίς τη στροφή της Ελλάδας στις υπηρεσίες της φιλοξενίας και την προστιθέμενη αξία που είχε αυτή στο σύνολο της οικονομίας της χώρας. Οφείλει να λειτουργεί ως συνεκτικός κρίκος μεταξύ όλων των δυνάμεων της οικονομίας της φιλοξενίας. Άλλωστε, οι τουριστικές επιχειρήσεις δεν είμαστε παρά το αποτέλεσμα στο παραγωγικό μοντέλο της οικονομίας της φιλοξενίας, αλλά και το αποτέλεσμα μιας εθνικής επιχειρηματικής προσπάθειας. Θα ήταν καταστροφικό να περιοριστεί σε έναν κύκλο εσωστρέφειας και να αγνοήσει τη φύση της επιχειρηματικότητας του ευρύτερου κλάδου, που είναι αυτή των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων που συνθέτουν ένα δυναμικό τουριστικό προϊόν με έντονα τοπικά χαρακτηριστικά. Δεν χρειάζεται ούτε συγκεντρωτική πολιτική και σίγουρα δεν θα πρέπει να στερούμε στους επιμέρους κλάδους της τουριστικής οικονομίας τη φωνή και τον διάλογο. Στο ΔΣ υπάρχουν αξιόλογοι και πολύ ενημερωμένοι φορείς και πρόσωπα. Καλό είναι να γίνουν οι φωνές ενός εθνικού συμβουλίου τουρισμού, όπως μπορεί και καλείται να γίνει ο ΣΕΤΕ. Όπως όλοι, και ο ΣΕΤΕ καλείται να εξελιχθεί σε ένα σύγχρονο όργανο ανάδειξης των ευκαιριών και αντιμετώπισης των προκλήσεων. Έχει όλα τα φόντα να πρωταγωνιστήσει.

Τον Μάιο πραγματοποιείται η Γ.Σ. του ΣΕΤΕ, από την οποία θα αναδειχθούν νέα ηγεσία και πρόεδρος. Μέχρι σήμερα έχει κατατεθεί μια υποψηφιότητα, του α' αντιπροέδρου Γιάννη Ρέτσου. Αρκετοί σάς θεωρούν εν δυνάμει διεκδικητή της προεδρίας. Θα είστε υποψήφιος;

Ο κος Ρέτσος θα είναι πράγματι υποψήφιος και πιστεύουμε όλοι ότι θα είναι και αυτός που θα πετύχει τη σύγκλιση απόψεων και ιδεών για ένα δυναμικότερο μέλλον. Η καρέκλα του προέδρου είναι για λίγους. Όποιος την καταλάβει, πρέπει να θυμάται ότι δεν πρέπει να κάθεται σε αυτήν. Το σύγχρονο μοντέλο διοίκησης μοιράζει ρόλους και ευθύνες και μοιράζεται και το αποτέλεσμα των επιλογών που θα γίνουν. Προσωπικά δεν μου αρέσουν οι καρέκλες, ειδικά όταν δεν δημιουργούν ευκαιρίες αλλά συνιστούν απλή διαχείριση.

Link:

<http://www.euro2day.gr/specials/interviews/article/1531948/aggelopoulos-pos-o-toyrismos-tha-kefalaiopoihsei-t.html>